

Skatteutskottets betänkande 2021/22:SkU8

Nya mervärdesskatteregler om vissa förvärv som görs av EU-organ med anledning av covid-19-pandemin

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i mervärdesskattelagen och lagen om frihet från skatt vid import, m.m.

Förslagen bygger på ändringar i EU:s mervärdesskattedirektiv som innebär att inköp som görs av Europeiska kommissionen eller andra EU-organ i syfte att hantera covid-19-pandemin antingen ska undantas från mervärdesskatt eller medföra en rätt till återbetalning av mervärdesskatt. Ett undantag från mervärdesskatt föreslås också vid EU-organs import för sådana ändamål. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022 men tillämpas retroaktivt fr.o.m. den 1 januari 2021.

Behandlade förslag

Proposition 2021/22:35 Nya mervärdesskatteregler om vissa förvärv som görs av EU-organ med anledning av covid-19-pandemin.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Nya mervärdesskatte regler om vissa förvärv som görs av EU-organ med anledning av covid-19-pandemin.....	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	7
Propositionen.....	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag.....	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Nya mervärdesskatteregler om vissa förvärv som görs av EU-organ med anledning av covid-19-pandemin

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
 2. lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.
- Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:35 punkterna 1 och 2.

Stockholm den 25 november 2021

På skatteutskottets vägnar

Jörgen Hellman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Per Åsling (C), Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Eric Westroth (SD), Sultan Kayhan (S), Boriania Åberg (M), Hampus Hagman (KD), Anna Vikström (S), Gulan Avci (L), Anne Oskarsson (SD), Fredrik Schulte (M), Johnny Skalin (SD), Jon Thorbjörnson (V), Kristoffer Lindberg (S), Marie Granlund (S) och Margareta Fransson (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2021/22:35 Nya mervärdes-skatteregler om vissa förvärv som görs av EU-organ med anledning av covid-19-pandemin. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

I ärendet har det inte väckts några motioner.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att inköp som görs av Europeiska kommissionen eller andra EU-organ i syfte att hantera covid-19-pandemin antingen ska undantas från mervärdesskatt eller medföra en rätt till återbetalning av mervärdesskatt. Ett undantag från mervärdesskatt föreslås också vid EU-organs import för sådana ändamål. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022 men tillämpas retroaktivt fr.o.m. den 1 januari 2021.

De föreslagna ändringarna genomför rådets direktiv (EU) 2021/1159 av den 13 juli 2021 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller tillfälliga undantag för import och vissa leveranser, med anledning av covid-19-pandemin.

Utskottets överväganden

Nya mervärdesskatteregler om vissa förvärv som görs av EU-organ med anledning av covid-19-pandemin

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag om att inköp som görs av Europeiska kommissionen eller andra EU-organ i syfte att hantera covid-19-pandemin ska undantas från mervärdesskatt eller medföra återbetalning av mervärdesskatt samt att EU-organs import för sådana ändamål ska undantas från mervärdesskatt.

Bakgrund

I juli 2021 antog Europeiska unionens råd ett direktiv om vissa ändringar av mervärdesskattedirektivet kopplade till covid-19-pandemin (rådets direktiv (EU) 2021/1159 av den 13 juli om ändring av direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt, mervärdesskattedirektivet). Ändringarna innebär i huvudsak att varor och tjänster som EU-organ förvärvar ska undantas från mervärdesskatt om förvärven görs i syfte att hantera covid-19-pandemin. Avsikten är att förvärv som skänks vidare till en medlemsstat eller en tredje part ska kunna undantas från mervärdesskatt. De nationella lagändringarna som krävs för att genomföra direktivet ska vara antagna senast den 31 december 2021. Reglerna ska dock gälla retroaktivt fr.o.m. den 1 januari 2021.

Propositionen

Europeiska kommissionen, en byrå eller ett organ som har inrättats enligt unionsrätten ska ges rätt till återbetalning av ingående skatt som hänför sig till förvärv av varor och tjänster. Återbetalningsrätten ska gälla om transaktionerna har gjorts för att utföra uppgifter som tilldelats enligt unionsrätten i syfte att hantera covid-19-pandemin. Om villkoren för återbetalning upphör att vara uppfyllda ska det återbetalda beloppet dock betalas tillbaka.

Enligt direktivet ska de nya bestämmelserna tillämpas av medlemsstaterna fr.o.m. den 1 januari 2021. Av skälen till direktivet framgår bl.a. att den retroaktiva tillämpningen behövs för att undvika att de åtgärder som vidtas för att hantera effekterna av covid-19-pandemin förlorar sin verkan.

Mot bakgrund av det ovanstående föreslår regeringen att reglerna träder i kraft den 1 januari 2022, men tillämpas på transaktioner där skattskyldigheten inträtt den 1 januari 2021 eller senare.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2021/22:35 Nya mervärdesskatteregler om vissa förvärv som görs av EU-organ med anledning av covid-19-pandemin:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i
mervärdesskattelagen (1994:200)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om mervärdesskattelagen (1994:200)²
dels att 3 kap. 3 och 30 d §§, 9 d kap. 3 § och 10 kap. 11 § ska ha följande
lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 3 kap. 31 c § och 10 kap. 6 a §,
av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.3 §³

Undantaget enligt 2 § omfattar inte

1. upplåtelse eller överlåtelse av maskiner och utrustning som har installerats varaktigt,

2. omsättning av växande skog, odling och annan växtlighet utan samband med överlåtelse av marken,

3. upplåtelse eller överlåtelse av rätt till jordbruksarrende, avverkningsrätt och annan jämförlig rättighet, rätt att ta jord, sten eller andra naturprodukter samt rätt till jakt, fiske eller bete,

4. rumsuthyrning i hotellrörelse eller liknande verksamhet samt upplåtelse av campingplatser och motsvarande i campingverksamhet,

5. upplåtelse av lokaler och andra platser för parkering, inklusive förtöjning och ankring, av transportmedel,

6. upplåtelse av förvaringsboxar,

7. upplåtelse av utrymmen för reklam eller annonsering på fastigheter,

8. upplåtelse för djur av byggnader eller mark,

9. upplåtelse för trafik av väg, bro eller tunnel samt upplåtelse av spåranläggning för järnvägstrafik,

10. korttidsupplåtelse av lokaler och anläggningar för idrottsutövning,

11. upplåtelse av terminalanläggning för buss- och tågtrafik till trafikoperatörer, och

12. upplåtelse till en mobiloperatör av plats för utrustning på en mast eller liknande konstruktion och tillhörande utrymme för teknisk utrustning som omfattas av upplåtelsen.

Undantaget enligt 2 § gäller inte heller när en fastighetsägare, ett konkursbo eller en sådan mervärdesskattegrupp som avses i

Undantaget enligt 2 § gäller inte heller när en fastighetsägare, ett konkursbo eller en sådan mervärdesskattegrupp som avses i

¹ Jfr rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt, i lydelsen enligt rådets direktiv (EU) 2021/1159.

² Lagen omtryckt 2000:500.

³ Senaste lydelse 2016:1208.

6 a kap. för stadigvarande användning i en verksamhet som medför skattskyldighet eller som medför rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1, 6, 9, 11, 11 e eller 12 § helt eller delvis hyr ut en sådan byggnad eller annan anläggning, som utgör fastighet. Skatteplikt gäller dock inte om uthyrningen avser stadigvarande bostad. Uthyrning till staten, en kommun, ett kommunalförbund eller ett samordningsförbund som avses i 4 § lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser är skattepliktig även om uthyrningen sker för en verksamhet som inte medför skattskyldighet eller rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1, 6, 9, 11, 11 e eller 12 §. Skatteplikt gäller dock inte för uthyrning till en kommun, ett kommunalförbund eller ett samordningsförbund, om fastigheten vidareuthyrs av kommunen, kommunalförbundet eller samordningsförbundet för användning i en verksamhet som bedrivs av någon annan än staten, en kommun, ett kommunalförbund eller ett samordningsförbund och som inte medför skattskyldighet eller rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1, 6, 9, 11, 11 e eller 12 §. Det som har sagts om uthyrning gäller även för upplåtelse av bostadsrätt.

Andra stycket tillämpas också

1. vid uthyrning i andra och tredje hand,
2. vid bostadsrättshavares upplåtelse av nyttjanderätt till fastighet som innehas med bostadsrätt, och
3. när en byggnad eller annan anläggning som utgör fastighet uppförs eller genomgår omfattande till- eller ombyggnad i syfte att anläggningen helt eller delvis ska kunna hyras ut för sådan verksamhet som avses i andra stycket.

I 9 kap. finns särskilda bestämmelser om skattskyldighet för sådan uthyrning, bostadsrättsupplåtelse och upplåtelse av nyttjanderätt som anges i andra och tredje styckena.

6 a kap. för stadigvarande användning i en verksamhet som medför skattskyldighet eller som medför rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1, 6, 6 a, 9, 11, 11 e eller 12 § helt eller delvis hyr ut en sådan byggnad eller annan anläggning, som utgör fastighet. Skatteplikt gäller dock inte om uthyrningen avser stadigvarande bostad. Uthyrning till staten, en kommun, ett kommunalförbund eller ett samordningsförbund som avses i 4 § lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser är skattepliktig även om uthyrningen sker för en verksamhet som inte medför skattskyldighet eller rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1, 6, 6 a, 9, 11, 11 e eller 12 §. Skatteplikt gäller dock inte för uthyrning till en kommun, ett kommunalförbund eller ett samordningsförbund, om fastigheten vidareuthyrs av kommunen, kommunalförbundet eller samordningsförbundet för användning i en verksamhet som bedrivs av någon annan än staten, en kommun, ett kommunalförbund eller ett samordningsförbund och som inte medför skattskyldighet eller rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1, 6, 6 a, 9, 11, 11 e eller 12 §. Det som har sagts om uthyrning gäller även för upplåtelse av bostadsrätt.

30 d §⁴

Från skatteplikt undantas unionsinterna förvärv som görs av utländska beskattningsbara personer om rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1–3 och 13–13 b §§ av hela skatten med anledning av förvärvet *skulle ha förelegat*.

Från skatteplikt undantas även unionsinterna förvärv som görs under sådana förutsättningar att rätt till återbetalning *skulle föreligga* enligt 10 kap. 6 och 7 §§.

Från skatteplikt undantas unionsinterna förvärv som görs av utländska beskattningsbara personer om *det skulle finnas* rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1–3 och 13–13 b §§ av hela skatten med anledning av förvärvet.

Från skatteplikt undantas även unionsinterna förvärv som görs under sådana förutsättningar att *det skulle finnas* rätt till återbetalning enligt 10 kap. 6, 6 a eller 7 §.

Om villkoren för undantaget i andra stycket upphör att vara uppfyllda för att det inte längre skulle finnas rätt till återbetalning enligt 10 kap. 6 a §, ska Europeiska kommissionen eller den byrå eller det organ som har förvärvat varorna underrätta Skatteverket. Det unionsinterna förvärvet ska då beskattas enligt de förutsättningar som gällde vid den tidpunkt då villkoren upphörde att vara uppfyllda.

31 c §

Från skatteplikt undantas omsättning av varor till Europeiska kommissionen eller en byrå eller ett organ som har inrättats enligt unionsrätten, om

1. varorna sänds eller transporteras från Sverige till ett annat EU-land,

2. Europeiska kommissionen, byrån eller organet förvärvar varorna för att utföra uppgifter som har tilldelats enligt unionsrätten i syfte att hantera covid-19-pandemin, och

3. Europeiska kommissionen, byrån eller organet inte säljer de förvärvade varorna vidare, vare sig direkt eller vid en senare tidpunkt.

Om villkoren för undantaget i första stycket upphör att vara

⁴ Senaste lydelse 2013:368.

uppfyllda, ska Europeiska kommissionen, byrån eller organet som har förvärvat varorna underätta Skatteverket. Omsättningen av varorna till Europeiska kommissionen, byrån eller organet ska då beskattas enligt de förutsättningar som gällde vid den tidpunkt då villkoren för undantaget upphörde att vara uppfyllda.

9 d kap.

3 §⁵

I den omsättning som avses i 1 § ska följande inräknas:

1. beskattningsunderlaget för skattepliktig omsättning av varor och tjänster inom landet,

2. ersättning för omsättning som är undantagen från skatteplikt enligt 3 kap. 19 § 2, 21, 21 a, 21 b, 22, 23 § 2, 4 eller 7, 26 a, 30 c, 31 eller 31 a §,

2. ersättning för omsättning som är undantagen från skatteplikt enligt 3 kap. 19 § 2, 21, 21 a, 21 b, 22, 23 § 2, 4 eller 7, 26 a, 30 c, 31, 31 a eller 31 c §,

3. ersättning för omsättning som är undantagen från skatteplikt enligt 3 kap. 2, 9 eller 10 §, om omsättningen inte endast har karaktären av en bitransaktion, och

4. ersättning för omsättning som anses gjord utomlands enligt 5 kap. 3 a § första stycket 1, 2, 3, 7 eller 8 eller 19 § 2 a, 2 b, 3 eller 4.

Ersättning för omsättning av anläggningstillgångar ska inte ingå i omsättningen enligt första stycket.

10 kap.

6 a §

Europeiska kommissionen eller en byrå eller ett organ som har inrättats enligt unionsrätten har efter ansökan rätt till återbetalning av ingående skatt som hänför sig till förvärv av varor och tjänster, om

1. Europeiska kommissionen, byrån eller organet förvärvar varorna eller tjänsterna för att utföra uppgifter som har tilldelats enligt unionsrätten i syfte att hantera covid-19-pandemin, och

2. Europeiska kommissionen, byrån eller organet inte säljer de förvärvade varorna eller tjänsterna

⁵ Senaste lydelse 2017:1196.

vidare, vare sig direkt eller vid en senare tidpunkt.

Om villkoren för återbetalning enligt första stycket upphör att vara uppfyllda, ska Europeiska kommissionen, byrån eller organet som har förvärvat varorna eller tjänsterna underrätta Skatteverket och betala tillbaka det belopp som tidigare återbetalats.

11 §⁶

Den som i en ekonomisk verksamhet omsätter varor eller tjänster inom landet har rätt till återbetalning av ingående skatt för vilken denne saknar rätt till avdrag enligt 8 kap. på grund av att omsättningen är undantagen från skatteplikt enligt 3 kap. 19 § första stycket 2, 21 §, 21 a §, 21 b §, 22 §, 23 § 2, 4 eller 7, 26 a §, 30 a §, 30 c §, 30 e §, 31 §, 31 a §, 32 §, 33 § eller enligt 9 c kap. 1 §.

Den som i en ekonomisk verksamhet omsätter varor eller tjänster inom landet har rätt till återbetalning av ingående skatt för vilken denne saknar rätt till avdrag enligt 8 kap. på grund av att omsättningen är undantagen från skatteplikt enligt 3 kap. 19 § första stycket 2, 21 §, 21 a §, 21 b §, 22 §, 23 § 2, 4 eller 7, 26 a §, 30 a §, 30 c §, 30 e §, 31 §, 31 a §, 31 c §, 32 §, 33 § eller enligt 9 c kap. 1 §.

Rätt till återbetalning föreligger också för ingående skatt som hänförs till sådan omsättning av varor och tjänster som avses i 3 kap. 9 § utom tredje stycket 2, 10 § eller 23 § 1 om

1. förvärvaren är en beskattningsbar person som i ett land utanför EU har antingen sätet för sin ekonomiska verksamhet eller ett fast etableringsställe till vilket tjänsten tillhandahålls eller, om den beskattningsbara personen saknar sådant säte eller etableringsställe i det landet, den beskattningsbara personen är bosatt eller stadigvarande vistas där,

2. förvärvaren inte är en beskattningsbar person och förvärvaren är bosatt eller stadigvarande vistas i ett land utanför EU, eller

3. omsättningen har direkt samband med varor som ska exporteras till ett land utanför EU.

Rätt till återbetalning föreligger också för ingående skatt avseende förvärv och import som hänförs till omsättning i ett annat EU-land under förutsättning att

1. omsättningen är skattepliktig eller medför återbetalningsrätt motsvarande den som avses i denna paragraf eller 12 § i det land där omsättningen görs,

2. omsättningen skulle ha varit skattepliktig eller skulle ha medfört rätt enligt denna paragraf eller 12 § till återbetalning om omsättningen gjorts här i landet, och

3. rätten till återbetalning inte ska utövas genom en ansökan med stöd av 1 eller 2 §.

⁶ Senaste lydelse 2020:1170.

Den som omfattas av skattebefrielse enligt 9 d kap. har inte rätt till återbetalning av ingående skatt enligt första och andra styckena, utom för ingående skatt som avser sådan omsättning av nya transportmedel som är undantagen från skatteplikt enligt 3 kap. 30 a §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

2. De nya bestämmelserna i 3 kap. 31 c § och 10 kap. 6 a § samt bestämmelserna i 3 kap. 3 och 30 d §§ och 9 d kap. 3 § i den nya lydelsen tillämpas dock på mervärdesskatt för vilken skattskyldighet inträtt den 1 januari 2021 eller senare.

3. Den som före ikraftträdandet i en ekonomisk verksamhet omsätter varor som omfattas av undantaget i 3 kap. 31 c § har rätt till återbetalning av ingående skatt som hänför sig till sådan omsättning om skattskyldigheten för den inträtt den 1 januari 2021 eller senare.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

dels att 1 kap. 4 § och 2 kap. 10 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 2 kap. 3 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §²

Genom denna lag genomförs

– rådets direktiv 2009/132/EG av den 19 oktober 2009 om tillämpningsområdet för artikel 143 b och c i direktiv 2006/112/EG vad gäller befrielse från mervärdesskatt vid slutlig import av vissa varor (kodifierad version),

– artikel 12 i rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG, senast ändrat genom rådets direktiv 2010/12/EU,

– rådets direktiv 2007/74/EG av den 20 december 2007 om undantag från mervärdesskatt och punktskatt på varor som införs av resande från tredjeländer,

– artikel 143 *fa* i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt, senast ändrat genom rådets direktiv 2010/23/EU, och

– artikel 143.1 *fa*, 143.1 *fb* och 143.3 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt, senast ändrat genom rådets direktiv (EU) 2021/1159, och

– rådets direktiv 2006/79/EG av den 5 oktober 2006 om befrielse från införselskatter på varor i små försändelser av icke-kommersiell karaktär från tredjeländer.

2 kap.

3 b §

Frihet från mervärdesskatt ska medges vid sådan import av varor som görs av Europeiska kommissionen eller en byrå eller ett organ som har inrättats enligt unionsrätten, om Europeiska kommissionen, byrån eller organet importerar varorna för att utföra uppgifter som har tilldelats enligt

¹ Jfr rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt, i lydelsen enligt rådets direktiv (EU) 2021/1159.

² Senaste lydelse 2010:1893.

unionsrätten i syfte att hantera covid-19-pandemin.

Frihet från mervärdesskatt enligt första stycket gäller endast om de importerade varorna inte säljs vidare, vare sig direkt eller vid en senare tidpunkt.

10 §³

Har förutsättningarna för frihet från skatt enligt detta kapitel upphört skall den som medgetts skattefriheten utan dröjsmål anmäla det till Tullverket och betala den skatt som belöper på varan.

Om förutsättningarna för frihet från skatt enligt detta kapitel har upphört ska den som medgetts skattefriheten utan dröjsmål anmäla det till Tullverket och betala skatten på varan.

Om villkoren för frihet från skatt i 3 b § upphör att vara uppfyllda ska dock Europeiska kommissionen eller den byrå eller det organ som har importerat varorna underrätta Skatteverket i de fall som avses i 2 kap. 2 § tullagen (2016:253), eller i andra fall Tullverket. Importen av varorna ska då beskattas enligt de förutsättningar som gällde vid den tidpunkt då villkoren upphörde att vara uppfyllda.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. Den nya bestämmelsen i 2 kap. 3 b § och bestämmelsen i 2 kap. 10 § i den nya lydelsen tillämpas dock på import av varor som har skett den 1 januari 2021 eller senare.

³ Senaste lydelse 1999:426.